

Γενικό Προξενείο της Ελλάδας στην Κωνσταντινούπολη
Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ, Αύγουστος 2010

- Σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσίευσε η τουρκική Στατιστική Υπηρεσία τον Ιούνιο 2010 η **βιομηχανική παραγωγή** σημείωσε αύξηση 10,2% σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2009 και 2,2% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα 2010. Η παραγωγή του τομέα μεταποίησης μεταβλήθηκε κατά 10,6%, του τομέα εξόρυξης 6,1% και του τομέα διανομής ηλεκτρικού, αερίου και νερού κατά 8,2% σε σχέση με τον Ιούνιο του 2009.
- Σημαντική αύξηση παρατηρείται στο έλλειμμα του **ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών** της Τουρκίας για το πρώτο εξάμηνο 2010 κατά 180% έναντι του πρώτου εξαμήνου 2009. Το έλλειμμα ανήλθε σε 20,7 δισ. δολάρια έναντι 7,3 το εξάμηνο 2009.
- Σύμφωνα με ανακοίνωση της τουρκικής στατιστικής Υπηρεσίας το ποσοστό **ανεργίας** ανήλθε για το δεύτερο τρίμηνο σε 11% έναντι 13,6% το αντίστοιχο διάστημα του 2009. Το ποσοστό αυτό είναι το χαμηλότερο από τον Οκτώβριο του 2008.
- Σε συνέντευξή του στην τουρκική τηλεόραση ο Αναπληρωτής Πρωθυπουργός Ali Babacan ανακοίνωσε ότι το φθινόπωρο θα υποβληθεί ο **προϋπολογισμός** για το 2011 με το μεσοπρόθεσμο οικονομικό πρόγραμμα και το μεσοπρόθεσμο χρηματοοικονομικό πρόγραμμα. Σύμφωνα με σχόλια άλλων Υπουργών της κυβέρνησης η υιοθέτηση δημοσιονομικού κανόνα αναμένεται να αναβληθεί ως το 2012. Οι αντιδράσεις για την αναβολή είναι μικτές καθώς ορισμένοι θεωρούν ότι θα βλάψει το κύρος της χώρας και εκφράζουν τον φόβο για αύξηση των δαπανών ενόψει των εκλογών του 2011, ενώ άλλοι εκφράζουν την άποψη ότι στην παρούσα φάση οι δημοσιονομικές δαπάνες είναι απαραίτητες για την ενίσχυση της ανάπτυξης και η σωστή διαχείριση των δημοσιονομικών δεν απαιτεί απαραίτητα την εφαρμογή του δημοσιονομικού κανόνα.

- Στο τέλος Αυγούστου η Τουρκική Στατιστική Υπηρεσία δημοσίευσε τις αρχικές εκτιμήσεις για την **αγροτική παραγωγή** του έτους. Σύμφωνα με τα στοιχεία που αναφέρονται αναμένεται μείωση στην παραγωγή δημητριακών κατά 3,4%, στην παραγωγή λαχανικών 0,9% και 1,5% στην παραγωγή φρούτων. Οι ποσότητες υπολογίζονται σε 32,4 εκ τόνους δημητριακών, 26,5 εκ τόνους λαχανικών και 16,4 εκ. τόνους φρούτων. Ειδικότερα για συγκεκριμένα σημαντικά προϊόντα της τουρκικής παραγωγής προβλέπεται: μείωση στα σιτηρά κατά 5,3% (19,5 εκ. τόνους) και στο καλαμπόκι 3,5% (4,1 εκ. τόνους), αύξηση στην παραγωγή ρυζιού 16,7% (875 χιλ. τόνοι) και στην παραγωγή βαμβακιού κατά 4,3% (1,8 εκ. τόνους). Μείωση στην παραγωγή ντομάτας 4,5% καθώς και στα μήλα 12,3%, στα βερύκοκα 31,9%, στα δαμάσκηνα 2,1% και στα ροδάκινα 3,4%. Αύξηση αναμένεται στην παραγωγή ελιάς 12,7%. Στα εσπεριδοειδή δεν αναμένονται σημαντικές μεταβολές απο την προηγούμενη χρονιά.
- Το **Συμβούλιο Σιτηρών** της Τουρκίας σε ανακοίνωση στην ιστοσελίδα του του αναφέρει ότι οι ιδιωτικές εταιρείες έχουν δικαίωμα να εισάγουν εως το τέλος του έτους 330.000 τόνους σιτηρών απο την Ευρωπαϊκή Ένωση χωρίς δασμολογική επιβάρυνση. Η ποσότητα θα κατανεμηθεί σε 230.000 τόνους σιτάρι προς άλεση και 100.000 τόνους σκληρό σιτάρι.
- Προβλήματα στις τουρκικές **καλλιέργειες ντομάτας** έχουν εμφανιστεί σε διάφορες περιοχές της νότιας και ανατολικής Τουρκίας λόγω του εντόμου Tuta Absoluta και εκφράζεται η ανησυχία για την πιθανή προσβολή και των καλλιεργειών σε θερμοκήπια αν δεν ληφθούν προληπτικά μέτρα. Σύμφωνα με δημοσίευμα της Hurriyet Daily News το έντομο έχει πλήξει τις εξαγωγές στην Ουκρανία όπου 50 φορτηγά με ντομάτες απορρίφθηκαν λόγω προσβολής απο αυτό. Η Τουρκία, παράγει περί τα 11 εκ. τόνους ντομάτας, εκ των οποίων τα 5 εκ. σε θερμοκήπια. Παράλληλα, σε τουρκικά δημοσιεύματα γίνεται λόγος για προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι καλλιεργητές βιολογικής ντομάτας στα ανατολικά της χώρας (περιοχή Iğdir) λόγω μειωμένης ζήτησης, παρά τις ανταγωνιστικές τιμές. Οι τιμές μειώθηκαν σημαντικά λόγω υψηλού ανταγωνισμού και υπερκάλυψης της ζήτησης για ντομάτες, με αποτέλεσμα παρά την πτώση των τιμών να δυσκολεύονται να πουλήσουν παραγωγή τους.
- Κατόπιν έγκρισης απο την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς το Χρηματιστήριο Κωνσταντινούπολης εξέδωσε προϊόντα **warrants**. Με τα προϊόντα αυτά αναμένεται να προσελκυθεί το ενδιαφέρον εγχώριων και ξένων επενδυτών καθώς και κεφάλαια απο τις διεθνείς αγορές παραγωγών. Το προϊόν θεωρείται ότι θα βοηθήσει τους επενδυτές λειτουργώντας ως εργαλείο και για την διασφάλιση κινδύνου. Η Deutsche Bank εξέδωσε τα πρώτα τουρκικά warrants στις 13/8 (με βάση τον δείκτη ISE 30 και μετοχές της Garanti Bank. Εως το τέλος του έτους η τράπεζα αναμένεται να εκδώσει συνολικά 50 προϊόντα στην αγορά warrants. Av,

και σύμφωνα με δημοσιεύματα, και οι εκπρόσωποι της αγοράς θεωρούν ότι αναμένεται σημαντική ανάπτυξη της, σχολιάζουν ότι η επιβολή φόρου παρακράτησης 10% ενδεχομένως να αποτελέσει αντικίνητρο για τους επενδυτές

- Σύμφωνα με στοιχεία του Επιμελητηρίου Ελεγχτών και Οικονομικών Συμβούλων, όπως δημοσιεύθηκαν σε τουρκική εφημερίδα, το τελευταίο έτος έχουν αυξηθεί οι κατασχέσεις από τις τουρκικές τράπεζες κατά 19,7%. Ο αριθμός των κατασχέσεων τον Μάιο του 2009 ήταν 2744 και αυξήθηκε σε 3825 το 2010. Ο αριθμός των εργοστασίων που κατασχέθηκαν ανέρχεται σε 77 τον τελευταίο χρόνο και αφορούσε κυρίως σε εργοστάσια υφαντουργικών, οικιακών συσκευών και εξοπλισμού βιομηχανίας αυτοκινήτων. Οι περισσότερες εταιρείες είναι στην Κων/πολη, την Άγκυρα, και την Σμύρνη, ενώ τα περισσότερα εργοστάσια είναι στο Gaziantep, Σαμψούντα και Σμύρνη.
- Οι εξαγωγές της **βιομηχανίας αυτοκινήτων** της Τουρκίας παρουσίασαν μείωση 6,1% τον Ιούλιο 2010 έναντι του αντίστοιχου μήνα του 2009, ωστόσο λόγω των σημαντικών εσόδων των πέντε πρώτων μηνών του έτους τα αποτελέσματα για τις εξαγωγές για το διάστημα Ιανουαρίου-Ιουλίου δείχνουν σημαντική αύξηση καθώς αυτές ανήλθαν σε \$10,15 δις έναντι \$8,1 δις το αντίστοιχο διάστημα του 2009. Η μείωση στις τουρκικές εξαγωγές τον Ιούλιο ενδεχομένως υποδεικνύει πιθανή καθοδική τάση για το υπόλοιπο έτος καθώς στις αγορές της Ευρώπης, που είναι και οι κυριότερες χώρες προορισμού των εξαγωγών της τουρκικής αυτοκινητοβιομηχανίας δεν αναμένεται αύξηση της ζήτησης.
- Μείωση παρατηρήθηκε στις **αγοραπωλησίες κατοικιών** το πρώτο τρίμηνο του 2010 στην Τουρκία, σύμφωνα με έκθεση του GYODER. Συγκεκριμένα, το πρώτο τρίμηνο πραγματοποιήθηκαν 85.857 αγοραπωλησίες ακινήτων, ποσό, που όπως αναφέρεται στην έκθεση είναι το χαμηλότερο των τελευταίων 3 ετών. Μείωση παρατηρείται και στην αγορά ακινήτων από αλλοδαπούς στην Τουρκία, καθώς το 2009 οι πωλήσεις ακινήτων σε αλλοδαπούς ανήλθαν σε αξία σε \$1,82 δις ενώ ο μέσος όρος για το διάστημα 2006-2008 ήταν \$2,9 δις. Το πρώτο τρίμηνο 2010 η αξία των αγορών ακινήτων από αλλοδαπούς ανήλθε σε \$566. Κυριότερη αιτία για τη μείωση αποτελεί η διεθνής οικονομική κρίση που επηρέασε σημαντικά τις αγορές της Ευρώπης και τις ΗΠΑ. Παράγοντες της τοπικής αγοράς ακινήτων θεωρούν ότι εμπόδιο στην ανάκαμψη της αγοράς αποτελεί και ο νόμος περί αμοιβαιότητας, καθώς το ενδιαφέρον επενδυτών από χώρες με τις οποίες δεν υπάρχουν σχετικές συμβάσεις φαίνεται να αυξάνεται.
- Σημαντική συμμετοχή είχαν οι **τουρκικές κατασκευαστικές εταιρείες** στην έρευνα του περιοδικού Engineering News Record για τους 225 σημαντικότερους κατασκευαστές παγκοσμίως. Οι τουρκικές εταιρείες που συμπεριλήφθηκαν στον κατάλογο ήταν 33 φέρνοντας την χώρα στη δεύτερη θέση σε σειρά συμμετοχών εταιρειών της μετά την Κίνα, 54 εταιρείες της οποίας συμπεριελήφθησαν στην λίστα. Οι τουρκικές εταιρείες ήταν οι: Enka, Gama, Ronisans, Ant Yapi, STFA,

Tekfen, TAV, Polimeks, Yüksel, NuroI, Kayi, Onur, Cengiz, Yarı Merkezi, Baytur, Guriş, Doğuş, Yaşar Ozkan, GAP, Betatek, Çukurova, Yenigün, Rasen, Summa, Atlas, Makyol, Alarko, Metag, IC İbrahim Çeçen, Eser Taahhüt, Limak, TML and Öztas

- Η εφημερίδα Hürriyet δημοσίευσε άρθρο με τα αποτελέσματα εκθέσεως της Ένωσης Παραγωγών Τσιμέντου της Τουρκίας (TCMA), σύμφωνα με το οποίο, η **παραγωγή τσιμέντου** τους πρώτους πέντε μήνες του 2010 σημείωσε αύξηση κατά 12% έναντι του αντίστοιχου διαστήματος του 2009 ανερχόμενη σε 24 εκ. τόνους. 72% της παραγωγής πουλήθηκε στην τοπική αγορά και το υπόλοιπο εξήχθη. Οι πωλήσεις στην τοπική αγορά ανήλθαν σε 17,4 εκ. τόνους τους πρώτους πέντε μήνες του 2010 σημειώνοντας επίσης αύξηση κατά 14,2%. Η υψηλότερη παραγωγή τσιμέντου παρουσιάστηκε σε εργοστάσια στην περιοχή του Μαρμαρά. Το 2009 εξήχθησαν 14 εκ. τόνοι με κυριότερες αγορές Ιράκ, Συρία, Ιταλία, Λιβύη, Αίγυπτο, Νιγηρία, Ρωσία, Ισραήλ, Αζερμπαϊτζάν και Βουλγαρία.
- Σε άρθρο της εφημερίδας Hürriyet παρουσιάστηκαν στοιχεία έκθεσης του Business Monitor International για την **αγορά τροφίμων και ποτών** της Τουρκίας. Σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιεύθηκαν η τουρκική αγορά λιανικού εμπορίου αναμένεται να αποτελέσει μια απο τις γρηγορότερα αναπτυσσόμενες στην περιοχή και παρουσιάζει σημαντικές δυνατότητες καθώς η οικονομία δεν επλήγη τόσο έντονα απο την διεθνή οικονομική κρίση όσο άλλες χώρες. Η κατανάλωση τροφίμων αναμένεται να αυξηθεί περαιτέρω τα επόμενα έτη και εταιρείες του τομέα λιανικής εμπορίας τροφίμων να αναπτυχθούν.
- Το **παγκόσμιο πρωτάθλημα καλαθοσφαίρισης** που διεξάγεται στην Τουρκία αναμένεται να συνεισφέρει στην οικονομία της χώρας, καθώς σύμφωνα με έκθεση της Τουρκικής Ομοσπονδίας Καλαθοσφαίρισης και της Turkcell, όπως δημοσιεύθηκαν στον τουρκικό τύπο, αναμένεται να δημιουργήσει οικονομική δραστηριότητα €159,5 εκ. Οι ομάδες και οι θεατές αναμένεται να ξοδέψουν €44 εκ για έξοδα διαμονής, ενώ έσοδα αναμένονται και απο τις πωλήσεις των εισιτηρίων κλπ. Τα έξοδα για την διοργάνωση του πρωταθλήματος απο την Τουρκία εκτιμώνται σε €95 εκ. Ωστόσο, παρά τις εκτιμήσεις για πληρότητα των ξενοδοχείων, επιχειρηματίες του κλάδου θεωρούν οτι το ποσοστό των κρατήσεων που αφορά σε επισκέπτες απο το εξωτερικό και μέλη ομάδων στα ξενοδοχεία των πόλεων που διεξάγονται οι αγώνες είναι χαμηλότερο απο τις εκτιμήσεις.
- Το διάστημα 25-28 Αυγούστου διοργανώθηκε στην Κωνσταντινούπολη η εκδήλωση μόδας "**Istanbul Fashion Week,**" απο την Ένωση Εξαγωγέων Υφασμάτων και Ενδύματος Κωνσταντινούπολης. Η εκδήλωση έχει ως στόχο να

προβάλει του Τούρκους σχεδιαστές μόδας διεθνώς. Παράλληλα, με την εκδήλωση πραγματοποιήθηκε και η έκθεση Collection Premiere Istanbul.

- Η εφημερίδα Sabah σε άρθρο της αναφέρει ότι η Υπηρεσία Κοινωνικής Ασφάλισης της Τουρκίας σε συνεργασία με τον Διεθνή Οργανισμό Υγείας εξετάζει το **ενδεχόμενο επιβολής φόρου υγείας** στον καπνό και στα αλκοολούχα. Η πρόταση είναι επιβολή φόρου 1-2 % στις πωλήσεις τσιγάρων και ποτών τα έσοδα από τον οποίο θα μεταφέρονται στην υπηρεσία κοινωνικής ασφάλισης και ειδικότερα στο ταμείο που θα δημιουργηθεί για την ιατρική αντιμετώπιση ασθενειών που προέρχονται από το κάπνισμα και το αλκοολ. Οι έρευνες για την αποτελεσματικότητα κλπ της επιβολής σχετικού φόρου αναμένεται να ολοκληρωθούν στο τέλος του έτους.

Συναλλαγματική Ισοτιμία 31/8/2010:

€/TRY	Αγορά: 1,9265	Πώληση: 1,94
\$/ TRY	Αγορά: 1,5198	Πώληση: 1,5305